

MIROVINSKI VODIČ

hzmo

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

GODINA V., BROJ 11, STUDENI 2008.

PRILOG HRVATSKOM UMIROVLJENIČKOM LISTU

SADRŽAJ

- Novi način rada s korisnicima usluga - Otvorenje preuređenog prostora u Područnoj službi u Slavonskom Brodu
- 7. Europska konferencija o poslovnim procesima
- Započela isplata razlike mirovina od 1. siječnja 2008.
- Novi Zakon o doprinosima
- Statistika

- NOVI NAČIN RADA S KORISNICIMA USLUGA - OTVORENJE PREUREĐENOG PROSTORA U PODRUČNOJ SLUŽBI U SLAVONSKOM BRODU

U srijedu, 22. listopada 2008. svečano je otvoren preuređeni i dograđeni poslovni prostor Područne službe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Slavonskom Brodu, čime je ujedno i u ovoj Područnoj službi omogućena provedba projekta "Novog načina rada s korisnicima usluga Zavoda". Uz ravnatelja i poslovodstvo Zavoda, predstojnike područnih službi, te predsjednike sindikata koji djeluju u Zavodu, nazočni su bili: Milenko Popović, ravnatelj Uprave za mirovinsko osiguranje u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, Vladimir Lokmer, zamjenik predsjednika Upravnog vijeća Zavoda i predsjednik Matice umirovljenika Hrvatske, Danijel Marušić, župan Brodsko-posavske županije, Ružica Vidaković, zamjenica župana, Željka Krištof, zamjenica gradonačelnika Sl. Broda, vič. Ivan Lenić, župnik Župe Gospe brze pomoći, Miroslav Kelava, predsjednik HVIDR-e Sl. Broda i Ivica Gavran iz HVIDR-e Sl. Brod, Josip Dokuzović iz Matice umirovljenika Sl. Brod, Antun Staklarević, predsjednik Udruge Specijalne policije iz Domovinskog rata "Zebre" Nova Gradiška, predstavnici gradskih

institucija i trgovačkih društava, te predstavnici medija.

Preuređenje i obnova poslovnog prostora u Područnoj službi u Slavonskom Brodu samo je još jedan "korak naprijed" koji Zavod čini da bi se što više približio svojim osigurancima i korisnicima usluga. "Kada smo prije tri godine krenuli u proces preustroja, trebalo je podići razinu i kvalitetu poslova koji se u Zavodu obavljaju, skratiti trajanje postupka provedbe mirovinskog osiguranja uz smanjivanje troškova poslovanja, a iz temelja smo morali promijeniti odnos prema radu i prema korisnicima usluga Zavoda" rekao je u svom obraćanju nazočnima ravnatelj Zavoda Mile Rukavina. U procesu transformacije Zavod je morao rješavati brojne probleme, uz redovite i čitav niz izvanrednih poslova, a iz godišnjih izvješća o radu i poslovanju vidi se da Zavod iz godine u godinu podiže kvalitetu i razinu svojih usluga, a već tri godine zaredom dobio je i bezuvjetan nalaz Državne revizije.

U proces modernizacije Zavoda spada i otvaranje preuređenog prostora u Područnoj službi u Slavonskom Brodu, koji svojom funkcionalnošću i opremljenošću korisnicima usluga pruža brzo i jednostavno ostvarivanje prava i kontakt sa službom, s posebnom pozornošću prema osobama s invaliditetom. M. Rukavina rekao je da "smo u Zavodu posebno ponosni na novi način rada s korisnicima usluga", koji je do sada uveden u 15 područnih službi, a karakterizira ga dobivanje svih potrebnih informacija i usluga na jednom mjestu, brzo i kvalitetno.

Na kraju je M. Rukavina podsjetio i na "Vodič o pravima iz mirovinskog osiguranja", u kojem su dane informacije o pravima koja se ostvaruju u Zavodu, te o postupku i načinu ostvarivanja tih prava. Vodič je dostupan u svim područnim službama i ispostavama Zavoda, kao i na internetskoj stranici www.mirovinsko.hr.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PODRUČNA SLUŽBA U SLAVONSKOM BRODU

Naselje "Slavonija I" bb
35000 Slavonski Brod
tel. centrala: 035/217-100
fax: 035/217-126

informacije o stanju predmeta: 035/217-148
pravni savjeti: 035/217-109

OTVORENI TELEFON: 0800 63 63 63 | POZIVNI CENTAR: 01 - 48 91 666 (DOSTUPNI RADNIM DANOM OD 8 DO 16 SATI)

Prezentacija preustroja Zavoda

7. EUROPSKA KONFERENCIJA
O POSLOVNIM PROCESIMA

U hotelu Sheraton u Zagrebu, pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske i Business Process Management Institute-a, 20. listopada 2008. održana je 7. Europska konferencija o poslovnim procesima – Business Process Conference 2008.

Ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje Mile Rukavina na ovoj je konferenciji održao prezentaciju preustroja Zavoda pod nazivom „Strateško restrukturiranje poslovanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“. Osnovni cilj prezentacije bio je prikazati preustroj Zavoda i njegove ciljeve, kao i samu provedbu i rezultate preustroja. U skladu s time ravnatelj je na početku ukratko predstavio Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, njegove osnovne djelatnosti i ustrojstvo, te upoznao sudionike konferencije s osnovnim brojčanim pokazateljima. Kao jedan od osnovnih razloga preustroja Zavoda naveo je tromost organizacije i neprilagodljivost promjenama, kadrovske probleme, te nedovoljnu tehničku opremljenost.

Preustroj Zavoda u modernu javnu ustanovu za provedbu mirovinskog osiguranja ostvarit će se preko: poboljšanja poslovnih procesa (temeljnih i potpornih) radi pružanja brže, točnije i kvalitetnije usluge korisnicima, stvaranja nove procesno usmjerene organizacije na temelju redizajniranih poslovnih procesa, unapređenja računalno-komunikacijske infrastrukture, uvođenja elektroničkog sustava upravljanja dokumentima, kao i razvoja sustava ljudskih potencijala koji će uspješno podržati redizajnirane poslovne procese. Navedeni projekti rezultirat će smanjenjem ukupnih troškova poslovanja.

Rezultati preustroja vide se na svim područjima poslovanja Zavoda. Ostvaren je pozitivan utjecaj prema: korisnicima usluga Zavoda (osiguranici, umirovljenici, gospodarstvo), javnim, državnim i drugim institucijama i tijelima u RH, te javnosti i zaposlenicima Zavoda. Na kraju izlaganja ravnatelj Zavoda naglasio je da se preustroj Zavoda odvija uz sve redovite i izvanredne poslove, bez zastoja u poslovnom procesu. Preustroj koji se provodi u potpunosti je u skladu sa Strateškim okvirom za razvoj od 2006. do 2013., koji je 4. kolovoza 2006. usvojila Vlada RH. “Zavod je predvodnik preustroja javnih i državnih službi u RH i najbolja javna institucija u državi. Model preustroja Zavoda može biti primjer i poticaj djelotvorne reforme javne uprave u RH i širem okruženju” istaknuo je na kraju prezentacije Mile Rukavina.

ZAPOČELA ISPLATA RAZLIKE MIROVINA
OD 1. SIJEČNJA 2008.

U ponedjeljak, 3. studenoga 2008., počela je isplata razlike mirovina u skladu s izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 2008. za tri skupine korisnika, i to za korisnike prijevremene starosne mirovine, najniže mirovine i invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad za vrijeme zaposlenja, koji su mirovine ostvarili od 1. siječnja 1999. Korisnicima koji imaju otvorene račune u poslovnim bankama, sredstva na ime razlike mirovina od siječnja do rujna 2008. isplaćena su 3. studenoga, a korisnicima kojima se mirovinska primanja isplaćuju na adresu, Hrvatska pošta d.d. započela je isplatu 4. studenoga 2008. Mirovine ovih korisnika trajno su povećane s mirovinom za listopad (isplata u studenome 2008.), a također će, nakon ovog prevođenja, korisnici dobiti i nova rješenja o visini mirovine.

Podsjećamo na to da se prijevremena starosna mirovina trajno umanjivala do 18% (mirovine ostvarene do 17. prosinca 2002.), odnosno do 20,4% (mirovine ostvarene nakon toga dana). Od 1. siječnja 2008. prijevremena starosna mirovina trajno se umanjuje za 0,15% za svaki mjesec ostvarivanja mirovine prije dobi propisane za starosnu mirovinu, a najviše za 9% u slučaju 5 godina ranijeg odlaska u mirovinu. Prosječna prijevremena starosna mirovina iznosi oko 2.250,00 kn što znači da bi se povećala od 4,50 kn do 321,75 kn, odnosno u prosjeku oko 240,00 kn.

Korisnicima prijevremene starosne mirovine koji ostvaruju najnižu mirovinu ponovno će se odrediti i prijevremena starosna i najniža mirovina, a isplaćivat će se ona mirovina koja će za korisnika biti povoljnija.

Od 1. siječnja 2008. povoljnije se određuje i najniža mirovina korisnika koji imaju 31 i više godina mirovinskog staža. Naime, do 31. prosinca 2007. koeficijent najniže mirovine za godinu mirovinskog staža iznad 30 godina bio je upola manji u odnosu na koeficijent za godine staža do 30 godina.

Od 1. siječnja 2008. najniža mirovina iznosi 52,46 kn za sve godine mirovinskog staža, što znači da se povećavaju najniže mirovine određene na temelju 31 i više godina mirovinskog staža, za mirovine koje su ostvarene nakon 18. prosinca 2002. Najniže mirovine ostvarene prije tog datuma određene su na način koji je propisan ovim Zakonom, pa se te mirovine neće povećati.

Primjerice, najniža mirovina za 32 godine staža (i mirovinski faktor 1) koja iznosi 1.691,98 kn, nakon ponovnog određivanja, iznositi će 1.746,56 kn. Najniža mirovina za 35 godina staža iznositi će 1.910,30 kn, za 38 godina staža 2.074,04 kn, a za 40 godine staža iznositi će 2.183,20 kn.

Nadalje, mirovinski faktor za invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad za vrijeme zaposlenja povećava se s 0,3333 na 0,5 (mirovina se povećava za 50%), te s 0,5 na 0,6667 za korisnike čija je invalidnost posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti (mirovina se povećava za 33%). Prosječna invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad iznosi oko 900,00 kn dok bi nakon ponovnog određivanja trebala iznositi oko 1.340,00 kn.

NOVI ZAKON O DOPRINOSIMA

Hrvatski sabor je na 5. sjednici, održanoj 2. srpnja 2008., usvojio Zakon o doprinosima koji je objavljen u "Narodnim novinama", broj 84/08., a **stupit će na snagu 1. siječnja 2009.** U odnosu na još uvijek važeći Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja, novim Zakonom donesen je čitav niz promjena, a u nastavku izdvajamo neke od njih.

Promjena naziva Zakona

Promijenjen je naziv Zakona te je umjesto sadašnjeg *Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja* usvojen jednostavan naziv *Zakon o doprinosima*, radi boljeg raspoznavanja i tumačenja u slučaju kada se trebaju spomenuti ili usporediti odredbe oba zakona istodobno (u članku 1. Zakona opisana je osnovna zadaća, a to je da uređuje sva pitanja vezana uz "doprinos za obvezna osiguranja".)

Izuzimanje od obveze doprinosa umirovljenika

Zakonom je određeno da moguću obvezu doprinosa po dvije osnove i za isto razdoblje u osiguranju ima samo osoba koja ima uređen status u obveznim osiguranjima, a tu se misli na osobu koja je prijavljena (ili je trebala biti prijavljena) na obvezna osiguranja prema nekoj od propisanih osnova, a pored toga ostvaruje primitke prema kojima je propisana obveza doprinosa. Ova odredba isključuje umirovljenike od svake obveze doprinosa jer su već ostvarili prava iz mirovinskog osiguranja, tj. ukida se plaćanje doprinosa na zarade umirovljenika koje se smatraju drugim dohotkom, te na dohodak ostvaren unutar domaće radinosti i sporednog zanimanja.

Novi obveznici doprinosa

Prema odredbama sada važećeg Zakona, fizičke osobe koje ostvaruju primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine, ali radi toga što su obveznici PDV-a ili prema osobnom izboru od tih primitaka utvrđuju dohodak na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti i upisani su u registar obveznika poreza na dohodak od samostalnih djelatnosti, prema odredbama dosadašnjeg zakona nisu imali obvezu doprinosa po ovoj osnovi.

Prema odredbama novog Zakona o doprinosima i ove osobe, upisom u registar obveznika poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, imaju obvezu prijave na obvezna osiguranja (ako nisu osigurani po osnovi radnog odnosa ili nisu korisnici mirovine), a ako su osigurani po osnovi radnog odnosa ili su korisnici mirovine imaju obvezu doprinosa propisanu za "drugu djelatnost".

Primjena najniže mjesečne osnovice

Osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje za radnika koji radi u nepunom radnom vremenu više neće biti najniža mjesečna osnovica, već svota ostvarene plaće za nepuno radno vrijeme, odnosno bit će razmjerna satima rada u nepunom radnom vremenu, i na način kako je to uređeno i za osnovicu za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje. Naime, od 1. siječnja 2009. doprinosi iz plaće i na plaću obračunavat će se i plaćati uvijek na ugovorenu plaću koja se radniku isplaćuje u nepunome radnom vremenu, bez obzira na to je li plaća niža ili viša od najniže osnovice.

Nove mjere za poticanje zapošljavanja

Za osiguranike po osnovi radnog odnosa – osobe koje se prvi put zapošljavaju, te za osobe koje imaju ugovor o volonterskom radu, propisana je obveza obračuna doprinosa samo za doprinos za mirovinska osiguranja, što znači da će poslodavci biti oslobođeni

plaćanja doprinosa na plaću, tj. doprinosa za zdravstveno osiguranje i za zapošljavanje. Oslobođenje može trajati najviše godinu dana od dana prvog zaposlenja.

Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje utvrđuju dobit, a istovremeno su osigurani po osnovi radnog odnosa

Novim Zakonom o doprinosima propisano je da i prema dobiti utvrđenoj od druge djelatnosti postoji obveza doprinosa i to na isti način kao i prema dohotku, odnosno na godišnjoj razini i ovisno o visini dobiti te da u slučaju ako se ne ostvari dobit nema niti obveze doprinosa.

Osobe koje ostvaruju primitke od kojih se utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada, a nisu osigurani po osnovi radnog odnosa

Pri primjeni odredaba dosadašnjeg Zakona zapaženo je da ima slučajeva kada se prema nekim primicima, u skladu s propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada, ali se primitak isplaćuje nakon što je prekinut radni odnos i osiguranik je objavljen s osiguranja vezanog uz taj radni odnos kao što su primjerice:

- primitak koji se isplaćuje nasljednicima po osnovi rada bivšeg zaposlenika, osim mjesečne plaće bivšeg radnika,
- primitak po osnovi povoljnije kamate pri odobravanju kredita bivšem zaposleniku,
- prigodne nagrade, naknade i pomoći bivšim radnicima ili izabranim i imenovanim osobama - iznad neoporezivih svota,
- naknada plaće što je poslodavac isplaćuje bivšem zaposleniku na osnovi ugovorene zabrane tržišne utakmice, u skladu s posebnim propisom.

Budući da je radni odnos prekinut, više ne postoji osiguranje po osnovi rada za isplatioca primitka te je novim Zakonom propisano da se prema navedenim primicima obveza doprinosa utvrđuje na način kako je to propisano za obvezu prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak.

Proširenje iznimaka od obveze doprinosa prema „drugom dohotku“

Uvedene su dodatne iznimke (pored dosadašnjih) od obveze doprinosa prema drugom dohotku i to:

- pomoći roditeljima koje isplaćuju jedinice lokalne samouprave na temelju posebne odluke isplatioca,
- primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života,
- renta koju bivši poslodavac isplaćuje prema sudskoj presudi, članu obitelji bivšeg radnika,
- novčana naknada koju mobiliziranom, a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju, u skladu s posebnim propisom i
- primitak umirovljenika.

Registar obveznika doprinosa

Uspostavljen je registar obveznika doprinosa i to za obveznike:

1. kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici i koji su sami dužnici doprinosa za svoje osobno osiguranje
2. kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem, prema godišnjoj osnovici po osnovi obavljanja druge djelatnosti
3. koji su kao poslodavci i/ili druge osobe koje su, prema propisima o obveznim osiguranjima, dužne prijaviti fizičke osobe na obvezna osiguranja po osnovi radnog odnosa
4. kojima je ovim Zakonom ili posebnim propisom propisana obveza doprinosa ili obveza obračunavanja i/ili plaćanja i/ili izvješćivanja o utvrđenoj obvezi
5. preuzimatelje obveze doprinosa.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U LISTOPADU 2008.

kn

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU		
starosna	585359	2.343,17
invalidska	244564	1.881,01
obiteljska	236636	1.820,49
UKUPNO	1066559	2.121,23
II. HRVATSKA VOJSKA, prema: Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)		
starosna	1985	4.925,82
invalidska	8764	3.028,38
obiteljska	431	3.936,41
UKUPNO	11180	3.400,27
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR)**	201	2.217,73
invalidska	47739	5.424,60
obiteljska	12156	7.769,90
UKUPNO	60096	5.888,28
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEG. KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	3419	2.928,80
obiteljska	402	3.524,61
UKUPNO	3821	3.039,81

* U svotu mirovine pod točkom I. uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO), koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998. i dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("NN", broj 79/07.), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2007.

** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("NN", broj 174/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

U prosječnu mirovinu hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("NN", broj 94/01.).

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U LISTOPADU 2008.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	68333	260,85	37869	250,42	19523	271,64	10941	277,72
500,01 - 1.000,00	102367	745,71	52847	733,32	19765	726,10	29755	780,74
1.000,01 - 1.500,00	138238	1.272,45	58728	1.269,67	40992	1.295,97	38518	1.251,65
1.500,01 - 2.000,00	254306	1.773,57	103977	1.787,52	74476	1.758,23	75853	1.769,51
2.000,01 - 3.000,00	293900	2.443,84	172313	2.482,90	61133	2.413,75	60454	2.362,94
3.000,01 - 4.000,00	139569	3.409,59	103722	3.417,49	20474	3.371,33	15373	3.407,29
4.000,01 - 5.000,00	45462	4.416,91	34927	4.415,67	5653	4.397,79	4882	4.447,91
5.000,01 - 6.000,00	14762	5.415,04	12528	5.418,30	1695	5.405,35	539	5.369,77
6.000,01 - 7.000,00	7235	6.438,00	6264	6.431,52	747	6.477,21	224	6.488,42
7.000,01 - 8.000,00	1397	7.438,42	1251	7.443,24	74	7.427,32	54	7.342,00
veće od - 8.000,00	1008	9.556,38	933	9.565,94	32	9.556,89	43	9.348,40
UKUPNO	1066559	2.121,23	585359	2.343,17	244564	1.881,01	236636	1.820,49

NAPOMENA:

U svote mirovina uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO) koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998. i dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 79/2007.), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2007.

NAKLADNIK:
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Mile Rukavina
Urednik priloga: Anđelka Zrnušić
Suradnik: Maja Kos
Lektorica: Boška Žedelj

Uređuje Odjel za odnose s javnošću
tel: 01/4595-156, 01/4595-269
fax: 01/4595-168